

GÖTA HOVRÄTT
Avdelning 2
Rotel 22

DOM
2022-05-17
Jönköping

Mål nr
B 1100-22

Sid 1 (12)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Jönköpings tingsrätts dom den 4 mars 2022 i mål nr B 4858-21, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande och motpart (Åklagare)

Kammaråklagare Maria Lundberg
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Jönköping

Klagande och motpart (Tilltalad)

JESSICA Maria Axelsson, 19730126-2502
Frihetsberövande: Häktad
Hult 1
333 76 Reftele

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Kjell-Åke Lundin
Advokaten Kjell-Åke Lundin AB
Medelplana Stora Skedeslid
533 94 Hällekis

Klagande (Målsägande)

1. Henrik Nygren
c/o Martin Bankell
Skolgatan 1 C Lgh 1101
331 31 Värnamo

2. Therése Nygren Andersson
Träningsstigen 14
574 39 Vetlanda

3. Helén Nygren Johansson
Sven Jonsons Gata 19 Lgh 1103
302 27 Halmstad

Ombud och målsägandebiträde för 1-3: Jur.kand. Fredrik Ingman
c/o Advokat Fryelegård AB
Västergatan 1
332 22 Gislaved

SAKEN

Mord m.m.

Dok.Id 391110

Postadress
Box 2223
550 02 Jönköping

Besöksadress
Hovrättsgränd 4

Telefon
036-15 69 00
E-post: gota.hovratt@dom.se
www.gotahovratt.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten ändrar tingsrättens domslut på så sätt att hovrätten

- dömer Jessica Axelsson för mord, 2021-11-10—2021-11-11, enligt 3 kap. 1 § brottsbalken, i stället för dråp,
- bestämmer fängelsestraffet till 12 år samt
- bestämmer att Jessica Axelsson ska betala skadestånd till Henrik Nygren med 60 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 11 november 2021 till dess betalning sker.

I övrigt gäller tingsrättens domslut.

Jessica Axelsson ska vara fortsatt häktad tills fängelsestraffet får verkställas.

Det som tingsrätten har beslutat om beslag ska fortfarande gälla.

Det som tingsrätten har beslutat om sekretess ska fortfarande gälla. Hovrätten beslutar att samma sekretessbestämmelse även i fortsättningen ska vara tillämplig på motsvarande uppgifter, vilka i hovrätten har lagts fram genom hänvisning.

Kjell-Åke Lundin får ersättning av staten med 45 443 kr. Av beloppet avser 23 072 kr arbete, 11 220 kr tidsspillan, 2 062 kr utlägg och 9 089 kr mervärdesskatt.

Fredrik Ingman får ersättning av staten med, rätt räknat, 23 953 kr. Av beloppet avser 11 536 kr arbete, 6 600 kr tidsspillan, 1 026 kr utlägg och 4 791 kr mervärdesskatt.

Staten ska stå för kostnaden i hovrätten för försvararen och målsägandebiträdet.

YRKANDEN M.M. I HOVRÄTTEN

Åklagaren har yrkat att hovrätten ska bedöma gärningen som mord och skärpa fängelsestraffet.

Henrik Nygren, Therése Nygren Andersson och Helén Nygren Johansson har yrkat att hovrätten ska ålägga Jessica Axelsson att till dem betala det skadestånd som var och en av dem har yrkat i tingsrätten.

Jessica Axelsson har yrkat att hovrätten ska i första hand frikänna henne och i andra hand döma henne för uppmaning till självmord samt, för det fall hon döms, under alla förhållanden sätta ned fängelsestraffet.

Jessica Axelsson har i hovrätten medgett att betala det skadestånd som Henrik Nygren har begärt för det fall hon döms för något av de brott som åklagaren har åtalat henne för. När det gäller Therése Nygren Anderssons och Helén Nygren Johanssons yrkanden om skadestånd har hon förklarat att grunden för att hon motsätter sig dessa yrkanden är i första hand att hon inte har gjort sig skyldig till något brott och, i andra hand, att de inte har haft en sådan nära relation till Robin Nygren som ger dem rätt till skadestånd. Hon har även angett att andrahandsgrunden görs gällande oberoende av brottets rubricering.

BEVISNINGEN I HOVRÄTTEN

I hovrätten har samma bevisning lagts fram som i tingsrätten. Hovrätten har tagit del av den muntliga bevisningen genom att förhören i tingsrätten har spelats upp med ljud och bild. Den ljudinspelning som spelades upp i tingsrätten har spelats upp även i hovrätten.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Den åtalade gärningen

Några rättsliga utgångspunkter

Enligt straffbestämmelserna i 3 kap. 1 § och 2 § brottsbalken ska den som med uppsåt *berövar annan livet* dömas för mord eller, om brottet med hänsyn till de omständigheter som föranlett gärningen eller i annat avseende är mindre grovt, för dråp.

Det som straffbeläggs enligt dessa bestämmelser är alltså att med uppsåt *orsaka en annan persons död*. Orsaksbedömningen inom straffrätten är ofta ganska enkel att göra och bygger då på allmänna erfarenhetssatser om världen och hur den fungerar. Särskilda problemsituationer kan dock uppkomma. En sådan är där det finns *konkurrens mellan flera orsaker*. Då gäller för det fall olika åtgärder var för sig är tillräckliga för att orsaka följden (dvs. någon annans död när det gäller mord och dråp), att samtliga åtgärder anses orsaka denna. Detsamma gäller för det fall åtgärderna var för sig är otillräckliga för att orsaka följden, men de tillsammans är tillräckliga för ett sådant resultat. Eftersom nästan alla orsakssammanhang kan sägas bygga på vissa givna förutsättningar finns det inte skäl att säga att en åtgärd inte orsakar en viss följd enbart på den grunden att den för att leda till följden förutsätter någon annan åtgärd, till exempel någon annan persons gärning (se Petter Asp m.fl., Kriminalrättens grunder, 2013, s. 80 f). När det gäller mord och dråp innebär det sagda att det förhållandet att den avlidnes eget handlande utgör en del av orsakskedjan inte hindrar att även någon annans handlande kan anses ha orsakat dödsfallet.

Att en person har orsakat en viss följd är en nödvändig men aldrig tillräcklig förutsättning för straffrättsligt ansvar. Det har att göra med att orsakssamband har inga naturliga gränser och att det därför inte finns några egentliga begränsningar för vad man skulle kunna hålla någon ansvarig för annat än de som följer av de handlingsverb som anges i straffbestämmelsens beskrivning av det ifrågavarande brottet. Det finns därför inom straffrätten allmänna principer som avgränsar vilka typer av orsakanden som är straffrättsligt relevanta. Enligt dessa principer krävs för straffansvar att gärningsmannen

har företagit en gärning som innefattar ett *otillåtet risktagande* (dvs. ett risktagande som i tillräcklig grad avviker från vad som kan anses aktsamt) och genom denna gärning har orsakat den aktuella följden. Dessutom krävs att orsakandet utgör ett förverkligande av någon av de risker som gör gärningen till ett otillåtet risktagande.

Vid avgörandet av om en gärning utgör ett otillåtet risktagande görs en värdering av de risker som är kopplade till gärningen och sedan en bedömning av om dessa risker är sådana att det finns skäl för att avstå från att utföra gärningen. Av betydelse är då vilka typer av följder som det från gärningsmannens synpunkt finns risk för och hur stora dessa risker är. Vid den bedömningen kan man som regel utgå från att andra personer beter sig någorlunda rationellt, till exempel genom att inte själva handla påtagligt oaktsamt. Man behöver nämligen inte ansvara för att någon annan människa själv medvetet utsätter sig för skada eller fara. Förutsättningen för det är dock att gärningsmannen saknade anledning att förmoda att någon skulle handla mindre rationellt. Av särskild betydelse är då att man inte kan räkna med att barn beter sig på ett sätt som för vuxna ter sig rationellt. Detsamma gäller i vissa situationer förvirrade individer, äldre personer och fysiskt eller psykiskt handikappade. När någon begår självmord kan en annan person bli ansvarig endast om den som dödar sig själv saknar själslig mognad, inte är beslutskompetent, inte har tillräckliga möjligheter att ta ansvar för sitt liv och sin hälsa eller förmås till gärningen genom tvång eller vilseledande (se Petter Asp m.fl. Kriminalrättens grunder, 2013 s. 160–162, jfr även rättsfallet NJA 2020 s 397).

Utgångspunkten är att den som gör sig skyldig till uppsåtligt dödande ska dömas för mord. När det gäller gränsdragningen mellan mord och dråp bör inledningsvis noteras att det inte finns någon överlappning mellan straffskalorna för de olika graderna av uppsåtligt dödande. Straffskalan för mord är fängelse i lägst tio och högst arton år, eller på livstid, och för dråp är straffskalan fängelse i lägst sex och högst tio år. Det innebär att det finns anledning att betrakta straffskalorna för mord och dråp som en enhet, dvs. som en glidande skala på vilken det aktuella brottet i det enskilda fallet ska placeras med beaktande av de olika faktorer som har betydelse för hur brottet ska bedömas (jfr rättsfallet NJA 2013 s. 376).

Det är bara i de fall som omständigheterna sammantagna framstår som *klart* förmildrande som brottet ska bedömas ha ett straffvärde som understiger fängelse i tio år och således rubriceras som dråp. Omständigheter som vid den bedömningen bör tala i förmildrande riktning är att händelseförloppet har varit hastigt, att gärningsmannen har haft svårt för att besinna sig, att brottet har föregåtts av kraftigt provocerande beteende, att det har begåtts under påverkan av psykisk störning eller att gärningsmannen av någon annan orsak har haft nedsatt förmåga att kontrollera sitt handlande. Omständigheter som talar i motsatt riktning är till exempel att brottet har skett efter noggrann planering eller har präglats av särskild förslagenhet, att brottet har syftat till att främja eller dölja annan brottslighet, att gärningen har varit särskilt hänsynslös genom att den har medfört ett svårt lidande för offret, att brottet har riktat sig mot en närstående, att brottsoffret har befunnit sig i en skyddslös ställning och att brottet har begåtts inför ögonen på en närstående (se prop. 2008/09:118 s. 43).

I rättslitteraturen har som exempel på uppsåtligt dödande som bör bedömas som dråp angetts fall där gärningsmannen först dödar den andre och sedan hindras att fullfölja sitt avsedda självmord samt där gärningsmannen dödar någon som under en längre tid har utsatt honom för svår psykisk eller fysisk misshandel. ”Barmhärtighetsdödande”, dvs. sådant dödande som avser en svårt plågad människa som önskar dö men som inte kan åstadkomma resultatet själv, är ett annat exempel på uppsåtligt dödande som bör bedömas som dråp.

Bedömningen i detta fall

Det är klarlagt att Jessica Axelsson i samband med att Robin Nygren skulle lägga sig att sova för natten ställde fram en mugg med ett stort antal tabletter med tramadol tillsammans med en bägare med vatten på nattduksbordet intill hans säng. Det är även utrett att Robin Nygren därefter tog tabletterna och att dödsorsaken var intaget av dessa. I och med detta står det klart att Jessica Axelsson genom att ställa fram tabletterna orsakade Robin Nygrens död. Med hänsyn till det som har redovisats ovan förändras inte den bedömningen av att det var Robin Nygren som själv intog tabletterna.

Det har kommit fram att rutinen var att Robin Nygren gavs den medicin som han behövde i en mugg tillsammans med ett glas vatten i samband med att han la sig för att sova. Av Robin Nygrens personliga assistenter Magnus Salomonssons, Emelie Malms och Enrique Garcias samstämmiga uppgifter framgår att Robin Nygren alltid frivilligt tog den medicin som gavs till honom. Emelie Malm och Enrique Garcia, liksom även Emil Landén, har därtill samtliga berättat att han inte reagerade de gånger då det förekom avvikelser i medicineringen i förhållande till vad han var van vid. Det saknas anledning att ifrågasätta dessa uppgifter. Dessa omständigheter innebär att Jessica Axelsson måste ha insett att det fanns en hög risk för att Robin Nygren skulle ta den stora mängd tabletter med tramadol som hon ställde fram till honom. Vidare framgår av hennes egna uppgifter att hon insåg att han skulle dö om han tog alla tabletterna. Dessa risker är sådana att de har utgjort skäl för henne att avstå från att ställa fram tabletterna.

I målet har en rad personer i Robin Nygrens närhet, däribland hans personliga assistenter och hans läkare Hans Olsson, uttalat sig om hans person och den funktionsnedsättning som han hade. Denna utredning ger en tydlig bild av att Robin Nygren på grund av sina diagnoser befann sig på ett barns nivå i fråga om mental förmåga. Hans Olsson har bedömt att Robin Nygren hade en mental ålder på nio till tio år. Vidare framgår av de uppgifter som Robin Nygrens personliga assistenter har lämnat att han endast kunde föra ett enklare samtal, att han led av stor oro för olika saker samt att han, på samma sätt som många barn i en viss ålder kan drabbas av, hade en irrationell rädsla för att dö av olika anledningar, såsom på grund av att taket på det hus som han bodde i skulle ramla ner. Det har även kommit fram att han i samband med att han drabbades av sådan oro och rädsla ofta upprepade att han inte ville dö utan att han ville ”leva hela sitt liv”. Han var även likt många barn rädd för att bli inlåst av polisen och försedd med handbojor, låt vara att hans rädsla även kan förklaras av tidigare negativa erfarenheter av polisingripanden. Vidare framgår av Hans Olsson uppgifter att han har gjort bedömningen att Robin Nygren hade svårt med tidsuppfattningen och han hade en kraftigt nedsatt förmåga till abstrakt tänkande. Detta har även bekräftats av Robin Nygrens styvfar Magnus Salomonsson.

Robin Nygrens beskrivna funktionsnedsättning, som alltså innebar att han befann sig på ett barns utvecklingsnivå, talar mycket starkt för att han inte – i motsats till vad Jessica

Axelsson har hävdad – hade fattat ett beslut om att ta sitt liv när han tog tabletterna. Att Robin Nygren hade ett omfattande självskadebeteende som, enligt vad hans personliga assistenter har berättat, flera gånger innebar att han riskerade sitt liv ändrar inte det ställningstagandet. Detta eftersom det av bland annat de uppgifter som Hans Olsson har lämnat står klart att Robin Nygrens självskadebeteende utgjorde ett symptom på hans funktionsnedsättning och således inte var ett uttryck för att han ville döda sig själv.

Hovrätten konstaterar därutöver i likhet med tingsrätten att Jessica Axelssons egen berättelse inte innehåller någon beskrivning av att Robin Nygren hade gett ett klart uttryck för en vilja att avsluta sitt liv. Av hennes uppgifter framgår enbart att han tidigare hade uttalat att det inte fick ”bli bakåt” och att han då ”ville bli ängel som pappa”, vilket hon, enligt vad hon har berättat, tolkade som en önskan av honom att avsluta sitt liv. Med hänsyn till omfattningen av Robin Nygrens funktionsnedsättning, som Jessica Axelsson hade full vetskap om, fanns det rimligen inte skäl för henne att dra en så långtgående slutsats av hans uttalanden. Till detta ska läggas den omständigheten att det har kommit fram att hon i polisförhör har uppgett att hon lämnade ”den här utvägen” för Robin Nygren eftersom hon ”såg ingen framtid för honom”. Mot denna bakgrund framstår Jessica Axelssons invändning om att Robin Nygren ville avsluta sitt liv som en efterhandskonstruktion.

På grund av det som nu har sagts instämmer hovrätten i tingsrättens bedömning att det är ställt utom rimligt tvivel att Robin Nygren inte hade beslutat att begå självmord när han tog tabletterna och att han inte förstod följderna av intaget utan att det i stället var Jessica Axelssons beslut att avsluta hans liv. Det förhållandet att Jessica Axelsson, enligt vad hon själv har berättat, kan ha sagt till Robin Nygren ”om man tar det här blir man en ängel” förändrar inte den bedömningen.

I och med det som nu har sagts står det klart att Jessica Axelsson genom att ge Robin Nygren tabletterna har utfört en gärning som innefattar ett otillåtet risktagande och genom denna gärning har orsakat hans död. Av hennes egna uppgifter framgår att hennes avsikt med sitt handlande var att Robin Nygren skulle dö. Hon har därmed uppsåtligt berövat honom livet.

I sammanhanget bör tilläggas att det, även för det fall Robin Nygren hade bestämt sig för att ta sitt liv, hade bedömningen ändå blivit att Jessica Axelssons gärning hade innefattat ett otillåtet risktagande. Detta eftersom hon då, på grund av att hans mentala förmåga var i nivå med ett barns, hade anledning att utgå från att han handlade mindre rationellt och inte heller var kompetent att fatta ett sådant beslut. Således hade hennes gärning inte heller i den situationen varit fri från straffrättsligt ansvar.

Nästa fråga som hovrätten då ska pröva är om Jessica Axelssons gärning ska bedömas som mord eller dråp. Hovrätten gör följande överväganden.

Det har framgått att Robin Nygren tidigare hade ett boende i Gnosjö kommuns regi och att Jessica Axelsson var mycket kritisk till den vård han hade fått där. Det har också kommit fram att Robin Nygrens mediciner, efter önskemål från Jessica Axelsson och hennes man, minskades sedan han hade flyttat hem till henne och hennes familj samt att hans ångest och oro och därmed även hans beteendestörningar ökade till följd av detta. Detta medförde att hans personliga assistenter, på grund av de stora riskerna för dem själva, slutade med att komma hem till honom för att ge honom assistans.

Situationen vid tiden för Jessica Axelssons gärning var alltså den, att hon tillsammans med sin man ensam svarade för att ta hand om Robin Nygren, vars tillstånd var i hög grad försämrat. Samtidigt kunde hon, enligt vad hon har berättat, inte tänka sig att Robin Nygren på nytt skulle vårdas i kommunens regi på grund av de negativa erfarenheter detta hade gett henne sedan tidigare. Hon har uppgett att hon för egen del var rädd för att han skulle bli omhändertagen/inlåst igen och det är tydligt att hon har uppfattat läget som ohållbart.

Det är fullt förståeligt att Jessica Axelsson upplevde den nu beskrivna situationen som svår och pressande. Samtidigt går det inte att bortse från att hennes upplevelser i första hand grundade sig på hennes subjektiva uppfattning om vad ett eventuellt framtida omhändertagande skulle innebära för Robin Nygren och hans mående. Hon har visserligen hävdats att han genom att uttrycka att det inte fick "bli bakåt" menade att han inte ville vårdas i kommunens regi igen och att han dessutom uttryckte rädsla för att bli "inlåst". Utifrån de uppgifter som Robin Nygrens personliga assistenter har lämnat

förefaller dock Robin Nygrens oro för att bli inlåst främst kunna kopplas till hans rädsla för polisen. Vidare har Jessica Axelsson inte närmare kunnat redogöra för vad hon grundade sin tolkning av uttrycket ”bli bakåt” på. Beaktas ska också att det måste anses ha funnits flera alternativa sätt för henne att komma till rätta med de rådande förhållandena. Detta gäller särskilt eftersom huvudorsaken till det uppkomna läget av allt att döma var att Robin Nygrens mediciner hade minskats. Även med hänsyn tagen till detta får dock Jessica Axelssons upplevelse av situationen anses i någon mån tala i förmildrande riktning vid bedömningen av svårighetsgraden av hennes brott. I samma riktning talar att annat inte har framkommit än att Robin Nygren avled på ett lugnt och odramatiskt sätt relativt kort tid efter att han hade tagit tabletterna.

Å andra sidan ska i bedömningen också vägas in att Jessica Axelsson var närstående till Robin Nygren och att hon har begått gärningen i hans hem, där han har haft rätt att vara trygg. Det har även framgått att han har haft ett särskilt förtroende för Jessica Axelsson. På grund av sin funktionsnedsättning har dessutom Robin Nygren befunnit sig i en skyddslös ställning, vilket Jessica Axelsson har utnyttjat för att kunna genomföra gärningen. Hon har då gett honom de aktuella tabletterna på samma sätt som han fick sin ordinarie medicin. Dessa omständigheter innebär att det finns anledning att se extra allvarligt på hennes brott.

En sammanvägning av de omständigheter som nu har redovisats leder till bedömningen att det inte kan anses ha funnits så klart förmildrande omständigheter kring Jessica Axelssons gärning att brottet ska anses som mindre grovt och därför bedömas som dråp. Till skillnad från vad tingsrätten har kommit fram till ska därför Jessica Axelsson dömas för mord i stället för dråp. Tingsrättens domslut ska ändras i enlighet med detta.

Påföljd

Av praxis från Högsta domstolen (se till exempel rättsfallet NJA 2021 s. 583) följer att utgångspunkten är att mord ska anses ha ett straffvärde som motsvarar fängelse i sexton år. Denna utgångspunkt gäller om det finns vare sig några försvårande eller några förmildrande omständigheter. Vidare ska minimistraffet för mord, fängelse i tio år, reserveras för fall där omständigheterna är förmildrande, utan att gärningen ska bedömas

som dråp. Straffet ska normalt bestämmas till fängelse i tolv år då omständigheterna, utan att vara så förmildrande att straffet ska sättas till tio års fängelse, sammantagna i någon mån talar för ett lägre straff, såvida det inte finns anledning att sätta straffvärdet högre.

Med hänsyn till de förmildrande omständigheter som finns kring Jessica Axelssons gärning och som har redovisats närmare ovan, bedömer hovrätten mot bakgrund av den praxis som gäller att brottets straffvärde motsvarar fängelse i tolv år. Det är uteslutet med någon annan påföljd än ett fängelsestraff. Jessica Axelsson ska därför dömas till fängelse i tolv år och tingsrättens domslut ska ändras även i den delen.

Skadestånd

Jessica Axelsson döms nu för mord på Robin Nygren. Vid den bedömningen har Jessica Axelsson medgett att betala det skadestånd till Henrik Nygren som han har begärt. Hon ska därför åläggas att betala 60 000 kr i skadestånd till honom, jämte yrkad ränta. Tingsrättens domslut ska ändras i enlighet med detta.

När det gäller Therése Nygren Anderssons och Helén Nygren Johanssons yrkanden om skadestånd gör hovrätten samma bedömning som tingsrätten. Av de skäl som tingsrätten har angett bedömer även hovrätten att deras respektive yrkanden ska avslås. Tingsrättens domslut ska därför stå fast i dessa delar.

Häktning

Jessica Andersson döms nu för mord till ett långt fängelsestraff. Straffminimum för det brottet är fängelse i tio år. På grund av det och eftersom det inte är uppenbart att det saknas risk för att hon på fri fot drar sig undan det utdömda fängelsestraffet, ska hon vara fortsatt häktad till dess fängelsestraffet får verkställas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 14 juni 2022.

Hovrättslagmannen Niklas Rundberg, hovrättsråden Charlotta Schelvander (referent) och Emelie Olsson samt nämndemännen Sune Olsson och Lars Andersson har deltagit i avgörandet.

Hovrätten är enig.

AVRÄKNINGSUNDERLAG finns i hovrättens akt.

JÖNKÖPINGS TINGSRÄTT

Rotel 2

Brottmålshandl 1

DOM

2022-03-04

meddelad i

Jönköping

Mål nr: B 4858-21**PARTER** (Antal tilltalade: 1)**Tilltalad**

JESSICA Maria Axelsson, 19730126-2502

Frihetsberövande: Häktad

Hult 1

333 76 Reftele

Offentlig försvarare:

Advokat Kjell-Åke Lundin

Advokaten Kjell-Åke Lundin AB

Medelplana Stora Skedeslid

533 94 Hällekis

Åklagare

Kammaråklagare Maria Lundberg

Åklagarmyndigheten

Åklagarkammaren i Jönköping

Box 73

551 12 Jönköping

Målsägande

1. Dödsboet efter Robin Nygren

Hult 2

333 76 Reftele

Målsägandebiträde:

Jur.kand. Fredrik Ingman

c/o Advokat Fryelegård AB

Västergatan 1

332 22 Gislaved

2. Henrik Nygren
c/o Martin Bankell
Skolgatan 1 C Lgh 1101
331 31 Värnamo

Målsägandebiträde:

Jur.kand. Fredrik Ingman

c/o Advokat Fryelegård AB

Västergatan 1

332 22 Gislaved

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress

Hamngatan 15

Telefon

036-15 67 00

Öppettider

måndag - fredag

08:30-16:00

Postadress

Box 2243

550 02 Jönköping

E-postjonkopings.tingsratt@dom.se**Webbplats**www.jonkopingsTINGSRATT.DOMSTOL.SE

3. Therése Nygren Andersson
Träningsstigen 14
574 39 Vetlanda

Målsägandebiträde:
Jur.kand. Fredrik Ingman
c/o Advokat Fryelegård AB
Västergatan 1
332 22 Gislaved

4. Helén Nygren Johansson
Sven Jonsons Gata 19 Lgh 1103
302 27 Halmstad

Målsägandebiträde:
Jur.kand. Fredrik Ingman
c/o Advokat Fryelegård AB
Västergatan 1
332 22 Gislaved

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Dråp, 3 kap 2 § brottsbalken
2021-11-10 -- 2021-11-11

Påföljd m.m.

Fängelse 6 år

Skadestånd

1. Jessica Axelsson ska betala skadestånd till dödsboet efter Robin Nygren med 59 994 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 11 november 2021 till dess betalning sker.
2. Henrik Nygrens skadeståndsyrkande avslås.
3. Therése Nygren Anderssons skadeståndsyrkande avslås.
4. Helén Nygren Johanssons skadeståndsyrkande avslås.

Förverkande och beslag

Beslaget av bärkasse, almanacka, kollegieblock och pärmar ska bestå tills domen vunnit laga kraft. Därefter ska godset utlämnas till Jessica Axelsson (Polismyndigheten Region Öst, Grova Brot 2 PO Jönköping; beslagsliggare 2021-5000-BG143489 p 1-5).

Häktning m.m.

Jessica Axelsson ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot henne.

Sekretess

Sekretessen enligt 21 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska vara fortsatt tillämplig på de fotografier av Robin Nygren som lagts fram inom stängda dörrar (sid 13 och 14 i tingsrättens aktilaga 43).

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Kjell-Åke Lundin får ersättning av staten med 236 183 kr. Av beloppet avser 47 237 kr mervärdesskatt.
 2. Fredrik Ingman får ersättning av staten med skäligen 77 675 kr. Av beloppet avser 15 535 kr mervärdesskatt.
 3. Kostnaderna för försvaret och målsägandebiträdet ska stanna på staten.
-

BEGÄRAN OCH INSTÄLLNING

Åklagaren har begärt att Jessica Axelsson ska dömas för i första hand mord enligt 3 kap. 1 § brottsbalken och i andra hand för uppmaning till självmord enligt 4 kap. 7 a § brottsbalken, enligt följande gärningsbeskrivning:

Jessica Axelsson har dödat sin bror Robin Nygren genom att förmå honom att ta en dödlig dos tabletter. Härigenom har hon gett honom tabletterna samt hjälpt honom svälja/skölja ner tabletterna genom att hålla vattenmuggen medan han drack och i samband härmed säga att "man kan bli en ängel", eller något med liknande innebörd.

Jessica Axelsson har härvid otillbörligen utnyttjat att Robin Nygren hade en funktionsnedsättning och ligger inom autismspektrat vilket gör att hans mentala ålder är cirka 9-10 år och därför inte förstod följderna av tablettintaget.

Det hände någon gång mellan den 10 november 2021 och den 11 november 2021 på Hult 2, Reftele, Gislaveds kommun.

Jessica Axelsson begick gärningen med uppsåt.

Alternativt

Jessica Axelsson har genom ovan agerande i vart fall uppmanat och utövat psykisk påverkan mot Robin Nygren i syfte att han skulle begå självmord.

Åklagaren har även begärt att i beslag tagen bärkasse, almanacka, kollegieblock och två pärmar ska bestå tills domen vinner laga kraft.

Dödsboet efter Robin Nygren har begärt skadestånd av Jessica Axelsson med 59 994 kr och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 11 november 2021 tills beloppet är betalt.

Henrik Nygren har begärt skadestånd av Jessica Axelsson med 60 000 kr och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 11 november 2021 tills beloppet är betalt.

Therése Nygren Andersson har begärt skadestånd av Jessica Axelsson med 60 000 kr och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 11 november 2021 tills beloppet är betalt.

Helén Nygren Johansson har begärt skadestånd av Jessica Axelsson med 60 000 kr och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 11 november 2021 tills beloppet är betalt.

Jessica Axelsson har förnekat brott. Hon har vidgått att hon har ställt fram en större mängd tramadoltabletter till Robin Nygren och därigenom gjort det möjligt för honom att själv ta sitt liv, vilket var hans önskan. Hon har motsatt sig att betala skadestånd. Endast det av dödsboet begärda beloppet samt sätten att beräkna ränta har accepterats om hon blir skyldig att betala skadestånd.

UTREDNING

På åklagarens begäran har rätten hållit förhör med Jessica Axelsson samt med vittnena Hans Olsson (läkare), Magnus Salomonsson (personlig assistent och Robin Nygrens styvpappa), Emelie Malm (personlig assistent), Enrique Garcia Ostrowskis (personlig assistent) och Abdulrahman Al Sayasneh (personlig assistent).

Åklagaren har som skriftlig bevisning lagt fram protokoll över brottsplatsundersökning, beslagsprotokoll, analysresultat, protokoll över extrahering och IT-protokoll avseende bärbar dator, PM angående ljudfiler, tillbudsanmälan, journalanteckningar, utredningsrapport, psykologutlåtande och obduktionsrapport. Åklagaren har även spelat upp en ljudinspelning. Två sidor innehållandes fotografier från brottsplatsundersökningen har lagts fram inom stängda dörrar (sid 13 och 14 i tingsrättens aktbilaga 43).

På Jessica Axelssons och målsägandenas begäran har förhör hållits med Anne-Marie Josefsson (Robin Nygrens styvmamma).

På Jessica Axelssons begäran har förhör hållits med vittnet Emil Landén (personlig assistent). Jessica Axelsson har som skriftlig bevisning lagt fram ”Kartläggning uppdrag Reftele” ur förundersökningsprotokollet.

DOMSKÄL

Vad målet handlar om samt ramarna för domstolens prövning

Tingsrättens prövning är begränsad till åklagarens gärningspåstående, det vill säga att Jessica Axelsson i första hand avsiktligt dödade Robin Nygren genom att förmå honom att ta en dödlig dos tabletter och att hon därvid avsiktligt och otillbörligen utnyttjade att han inte förstod följderna av tablettintaget.

Det är åklagaren som har bevisbördan för sitt påstående. Domstolen har alltså att pröva om åklagaren har styrkt sitt påstående om Jessica Axelssons agerande. Hon måste också styrka sitt påstående om att Jessica Axelsson begick gärningen med uppsåt.

Målet har varit medialt uppmärksammat och det har även framkommit att Robin Nygrens tidigare livssituation uppmärksammats ibland annat media. Inget av detta utgör dock processmaterial och tingsrättens prövning grundas endast på vad som framkommit vid huvudförhandlingen.

Skuld

Är det utrett att Robin Nygren dog till följd av intag av en dödlig dos tabletter?

Enligt obduktionsrapporten påvisades förekomst av tramadol i Robin Nygrens blod i en koncentration som kraftigt översteg det förväntade vid intag av sedvanliga doser

(koncentrationen var drygt sju gånger högre än s.k. mediankoncentration). Vidare påvisades en farmakologiskt aktiv nedbrytningsprodukt till tramadol i en koncentration som marginellt översteg det förväntade vid intag av sedvanliga doser. Det påvisades även förekomst av flera läkemedel samt nedbrytningsprodukter till dessa som Robin Nygren hade utskrivna till sig, dock inte i koncentrationer som översteg det förväntade vid intag av sedvanliga doser.

Kvoten mellan tramadol och dess nedbrytningsprodukt talar enligt obduktionsrapporten starkt för att akut överintag av tramadol skett i relativt nära anslutning till döden (troligen timmar) och har bedömts som fullt förenlig med uppgiften om att ett stort antal tabletter gavs till Robin Nygren på kvällen den 10 november 2021. Vidare att det är fullt möjligt att ytterligare mindre intag skett dagen innan döden.

Av utlåtandet i obduktionsrapporten framgår att undersökningsfynden ”talar starkt för” att dödsorsaken varit förgiftning med tramadol. Enligt Rättsmedicinalverkets skalsteg betyder ”talar starkt för” att fynden/resultaten har karakteristika som är typiska och där sannolikheten för alternativ är mycket liten.

Av protokoll över brottsplatsundersökning framgår att det i köket i det hus där Robin Nygren bodde, påträffades en tramadolförpackning utskriven till Jessica Axelsson innehållandes två tomma kartor. Jessica Axelsson har vidgått att hon tog med sig tramadoltablettorna till Robin Nygren samt att hon plockade ur en större mängd tabletter som hon gav till Robin Nygren på kvällen den 10 november 2021. Det saknas anledning att ifrågasätta Jessica Axelssons uppgifter. Härigenom finner tingsrätten det utrett att Robin Nygren dog till följd av intag av en dödlig dos tramadoltabletter som han fått av Jessica Axelsson.

Har Jessica Axelsson gjort sig skyldig till brott?

Såvitt framkommit intog Robin Nygren själv tabletterna som Jessica Axelsson ställde fram till honom. Att hon kan ha hjälpt honom att skölja ner tabletterna, genom att hålla i vattenmuggen medan han drack, medför inte i sig att hon kan anses som

gärningsman. Hennes handlande får istället anses så osjälvständigt i förhållande till Robin Nygrens egna handlande att hon inte kan anses ha berövat honom livet med mindre än att det är visat att han inte förstod följderna av tablettintaget. Åklagaren har jämfört Jessica Axelssons agerande med att ge en dödlig dos läkemedel till ett barn.

Jessica Axelsson har invänt mot åklagarens påstående om att Robin Nygren inte förstod följderna av tablettintaget.

Av utredningen framgår att Robin Nygren som femåring fick diagnoserna försening i utvecklingen och autistiska drag. Vidare att han vid tio års ålder bedömdes uppfylla diagnosen autism samt utvecklingsstörning och svårigheter med koncentration. Av journalanteckningar och förhör med Hans Olsson framgår att Robin Nygren bedömts ha lindrig till måttlig intellektuell funktionsnedsättning och autism. Hans Olsson har uppgett att Robin Nygren, enligt hans bedömning, hade en mental ålder på ca 9-10 år.

Jessica Axelsson har ifrågasatt om Hans Olsson haft sådan kännedom om Robin Nygren som krävs för att bedöma Robin Nygrens möjlighet till att vilja ta livet av sig samt förmåga till konsekvenstänk. Det har här framkommit att Hans Olsson endast träffade Robin Nygren en gång per år och att Robin Nygren då var under medicinering. Vidare att det sista tillfället som de träffades var i november 2020, alltså ett år före Robin Nygrens död.

Hans Olsson har uppgett att det var ytterst svårt för honom att föra ett samtal med Robin Nygren då denne talade både snabbt och otydligt. Trots det har han uppgett att Robin Nygren hade ett väldigt nedsatt konsekvenstänk samt svårigheter med tidsuppfattning. Hans Olsson har även uppgett att han inte uppfattade någon förändring avseende Robin Nygrens förmågor under de åtta år han var dennes läkare.

Av ”Kartläggning uppdrag Reftele” samt vittnesuppgifter från Magnus Samuelsson och Enrique Garcia Ostrowskis är det dock utrett att Robin Nygren efter flytten till Hult i maj 2020, och den i samband därmed minskade medicineringen, utvecklades mycket positivt. Enrique Garcia Ostrowskis har uppgett att Robin Nygren efter flytten var

piggare och gladare samt förstod mer. Emelie Malm har berättat att det vissa dagar gick att föra förhållandevis djupa resonemang med Robin Nygren och att han då till exempel kunde reflektera över varför hans föräldrar inte levde längre när hennes gjorde det. Det finns även uppgifter om att Robin Nygren hade ett mycket gott minne och förmåga att följa upp samtal som förts tidigare. Vidare att han hade uttalade framtidsplaner. Mot bakgrund av dessa uppgifter finns det fog för att ifrågasätta uppgifterna om att det inte gick att föra ett samtal med Robin Nygren och att detta inte förändrades efter flytten till Hult. Det går dock inte att bortse ifrån de diagnoser som ställts eller skäl att ifrågasätta åklagarens påstående om att Robin Nygren hade en funktionsnedsättning och låg inom autismspektrat.

Av förhören med Robin Nygrens personliga assistenter har framkommit en bild av Robin Nygren som en man med mycket stora behov av hjälp. Han hade flera läkemedel utskrivna, dock inte tramadol, men hade inte själv tillgång till sina läkemedel. Han hade personal dygnet runt och dagtid var två assistenter i tjänst. Även om han kunde utföra vissa enklare sysslor själv fick han i övrigt hjälp med det mesta. Han kunde bli fixerad vid vissa saker och reagerade med oro på förändringar. Ibland var han väldigt glad och ibland hade han mycket ångest. Dagar med ångest kunde han älta saker och vara svårare att få kontakt med. Mycket tid gick åt till att lugna honom samt till att tolka hans signaler. Han hade ett omfattande självskadebeteende och mycket svårt att styra sina impulser. Det har också framkommit att Robin Nygren de sista veckorna i livet led av ökad ångest och oro samt att hans medicinering hade minskats ytterligare.

Jessica Axelssons uppgifter om att Robin Nygren led av trauman från händelser tidigare i livet får stöd av utredningen i övrigt. Enligt Magnus Salomonsson var Robin Nygren rädd för att polisen skulle komma och för att bli inlåst, vilket enligt honom yttrade sig särskilt i extra oro de sista två veckorna i livet. Abdulrahman Al Sayasneh har beskrivit det som att personalen fick agera livvakter den sista tiden. Både Enrique Garcia Ostrowskis och Abdulrahman Al Sayasneh sjukskrev sig några dagar innan Robin Nygren dog med anledning av att Robin Nygren hade skadat dem. Det finns även uppgifter om att Robin Nygren skadat ytterligare en assistent vilket ledde till att

polis och ambulans tillkallades dagar innan Robin Nygren avled, något som alltså medförde en ökad oro hos Robin Nygren.

Trots att Robin Nygren sina sista dagar i livet föreföll må betydligt sämre har varken Magnus Samuelsson eller Enrique Garcia Ostrowskis, som båda träffade Robin Nygren dagarna före hans död, hört honom uttala att han ville dö. Inte heller Emil Landén eller Emelie Malm har omvittnat att de hört Robin Nygren uttala detta. Tvärtom har de alla berättat att Robin Nygren ofta uttalade att han ville leva och att han efter dåliga stunder kunde ha bra och glada stunder. Magnus Samuelsson och Emelie Malm har dessutom berättat att Robin Nygren uttalade att han var rädd för att dö. Att Robin Nygren uttalat att han inte ville dö och att han ville leva framgår även av den ljudinspelning som spelats upp.

Sammanfattningsvis får det anses utrett att Robin Nygren hade förmåga att reflektera över saker samt viss förmåga att tydligt uttrycka i vart fall sina rädslor, vilket medför att han även får anses ha haft ett visst konsekvenstänk. Detta innebär dock inte att han hade ett konsekvenstänk som medförde att han alltid kunde fatta väl avvägda och genomtänkta beslut.

En alltigenom trovärdig berättelse från Jessica Axelsson om att Robin Nygren ville avsluta sitt liv den 10 november förra året samt förstod följderna av att ta de tabletter som hon ställde fram till honom skulle dock kunna medföra att åklagaren inte motbevisat hennes invändning.

Vid bedömningen av Jessica Axelssons uppgifter beaktar tingsrätten följande.

Enligt Jessica Axelsson var det hon som förstod Robin Nygren bäst och som stod honom närmast. Hennes uppgifter får stöd av bland annat Emelie Malm som vittnat om att Robin Nygren, när han hade mycket ångest, kunde lugnas av information om att Jessica Axelsson skulle komma. Härigenom är det förvisso inte osannolikt att Jessica Axelsson hade kunskap om Robin Nygren som ingen annan hade. Oaktat att hon var den som kanske hade bäst förmåga att förstå och tolka Robin Nygren, och

därmed ett visst tolkningsföreträde, finns det inget i utredningen som ger stöd åt hennes uppgifter om att Robin Nygren önskade avsluta sitt liv.

Abdulrahman Al Sayasneh har visserligen uppgett att han vid ett tillfälle hörde Robin Nygren uttala att han ville dö. Detta var dock i samband med att Robin Nygren självskadade sig, vilket därför inte kan ses som ett uttryck för en tydlig och genomtänkt vilja att avsluta sitt liv.

Jessica Axelsson har även uppgett att Robin Nygren vid flera tillfällen tidigare själv försökte att ta sitt liv. Bland annat genom att kasta sig framför en bil, äta glas och svälja en deodorantkula. Även om detta skulle kunna ses som självmordsförsök kan det även förklaras med det kraftiga självskadebeteende som han hade. Det står dock klart att Robin Nygren, om han hade lämnats utan tillsyn, var fullt kapabel att själv avsluta sitt liv. Därmed inte sagt att det var hans önskan.

Jessica Axelsson har vidare uppgett att Robin Nygren vid ett tillfälle ville äta en snigel och att han, efter att hon sagt att den var giftig, direkt stoppade den i munnen. Detta kan enligt tingsrätten inte ses ett självmordsförsök utan snarare bristande impulskontroll och kanske i viss mån ett självskadebeteende.

Inte ens Jessica Axelsson har påstått att Robin Nygren entydigt gett uttryck för en klar och oåterkallelig vilja att avsluta sitt liv den 10 november 2021. Däremot har hon uppgett att han tidigare under veckan vid upprepade tillfällen hade uttalat att det aldrig fick ”bli bakåt”, med vilket han enligt henne avsåg att bli inlåst, och att han då ”ville bli en ängel som pappa”. Hon har även uppgett att han den aktuella dagen vädjade till henne att det väl inte skulle ”bli bakåt”. Till grund för hans oro att bli inlåst har Jessica Axelsson anförut att Robin Nygren tidigare blivit vanvårdad och var svårt traumatiserad efter de missförhållanden som han levte under i många år.

Jessica Axelsson har inte kunnat redogöra för om hon förklarade för Robin Nygren hur de kunde gå tillväga för att avsluta hans liv. Hon har inte heller påstått annat än att det var hennes idé att ge honom tabletterna.

Beträffande den aktuella kvällen, den 10 november 2021, har hon gjort gällande att hon tolkade Robin Nygrens uttryck som att han ville avsluta sitt liv. Hon har uppgett att hon när hon ställde fram tramadoltabletterna sa till Robin Nygren att han skulle bli en ängel om han tog tabletterna. Jessica Axelsson har inte kunnat svara på om de tidigare hade talat om innebörden av eller den slutliga konsekvensen av att bli en ängel.

Jessica Axelsson har vidare berättat att Robin Nygren svalde tabletterna direkt och snabbare än vad hon hade räknat med. Av utredningen framgår att Jessica Axelsson hade gett Robin Nygren tramadol även tidigare på dagen. Sett mot bakgrund av vittnesuppgifterna om att Robin Nygren alltid var medgörlig när det gällde att ta sin medicin måste hon ha räknat med att han direkt skulle ta tabletterna. Hennes uppgift om att hon inte visste om han skulle ta tabletterna eller inte är därför inte trovärdiga. Vidare får Jessica Axelssons uppgift om att Robin Nygren reagerade om han fick en annan sorts tabletter eller en annan mängd än vad han var van vid, inte stöd av övrig utredning. Hans personliga assistenter har tvärtom uppgett att han inte reagerade över vilka tabletter han fick utan bara tog det han fick.

Vid bedömningen av Jessica Axelssons trovärdighet går det inte heller att bortse ifrån uppgifterna som hon lämnat i polisförhör och som åberopats av åklagaren.

Jessica Axelsson har i polisförhör uppgett att både hon och Robin Nygren låg på soffan ”lite halvt neddrogade” och att han fick tramadol ”hela dagen, ganska mycket”. Jessica Axelsson har även i polisförhör uppgett att hon var ”rätt snurrig själv” efter att hon tagit tramadol och att hon tog en tablett på dagen och sedan en till på kvällen. Jessica Axelsson har tillbakavisat uppgifterna vid huvudförhandlingen. Varför hon skulle ha lämnat uppgifterna i polisförhör om det inte var med sanningen överensstämmande är dock för tingsrätten svårt att förstå.

Jessica Axelsson har dessutom, trots flera polisförhör, först vid huvudförhandlingen lämnat uppgifter om att Robin Nygren ropade på henne och önskade mer medicin, vilket föranledde att hon åter gick in till honom och gav honom mer tabletter. Att hon

inte berättat detta tidigare medför också att tingsrätten ifrågasätter hennes trovärdighet. Uppgiften förefaller snarare vara en efterhandskonstruktion i syfte att förstärka uppgiften om att Robin Nygren själv ville avsluta sitt liv. Jessica Axelsson har även sagt i polisförhör: ”Det låter jättehemskt. Att lämna den här utvägen, jag såg ingen framtid för honom”.

Tingsrätten finner härigenom att åklagaren motbevisat Jessica Axelssons invändning om att Robin Nygren ville avsluta sitt liv den 10 november förra året och att hon endast möjliggjorde detta. Tingsrätten finner även att åklagaren visat att Robin Nygren inte förstod följderna av att inta tramadoltabletterna.

Annat har inte framkommit än att Jessica Axelsson agerade i syfte att undvika att Robin Nygren skulle bli tvångsomhändertagen eller inlåst. Annat har inte heller framkommit än att Robin Nygren den aktuella dagen hade mycket ångest och oro för att bli just inlåst. Det finns inte heller skäl att betvivla Jessica Axelssons uppgifter om att hon befann sig i en pressad situation. Tingsrätten kommer dock till slutsatsen att det var Jessica Axelssons beslut att avsluta Robin Nygrens liv eftersom hon, vilket hon uttryckt i polisförhör, inte såg någon framtid för honom. Hennes agerande medför att hon ska dömas för att uppsåtligen ha dödat Robin Nygren.

Hur ska gärningen rubriceras?

Enligt 3 kap. 1 § brottsbalken ska den som berövar annan livet dömas för mord. Om brottet med hänsyn till de omständigheter som föranlett gärningen eller annars är att anse som mindre grovt ska gärningen i stället bedömas som dråp enligt 3 kap. 2 § brottsbalken.

Utgångspunkten är alltså att den som gör sig skyldig till uppsåtligt dödande ska dömas för mord. För att gärningen ska bedömas som dråp krävs att omständigheterna framstår som klart förmildrande. Så kan t.ex. vara fallet om gärningsmannen handlar i stark affekt på grund av provokation, om offret under lång tid har utsatt gärningsmannen för svår psykisk eller fysisk misshandel, om det är fråga om dödshjälp eller om

det är fråga om s.k. utvidgat självmord där gärningsmannens avsikt har varit att även beröva sig själv livet (se rättsfallet NJA 2016 s 809).

Tingsrätten har kommit fram till att Jessica Axelsson avsiktligt berövade Robin Nygren livet genom att utnyttja att han inte förstod följderna av tablettintaget och att det inte var fråga om att hon hjälpte honom att själv ta sitt liv. Annat har dock inte framkommit än att hon begick gärningen i syfte att undvika att Robin Nygren skulle bli inlåst eller tvångsomhändertagen. Omständigheterna som föranlett gärningen är därmed enligt tingsrätten sådana att gärningen inte ska bedömas som mord utan som dråp för vilket Jessica Axelsson alltså ska dömas.

Straff

Jessica Axelsson är 49 år gammal och tidigare ostraffad.

Straffskalan för dråp är lägst sex och högst tio års fängelse. Vid bedömning av brottets straffvärde beaktar tingsrätten de avsikter och motiv som Jessica Axelsson hade vid gärningen.

Annat har inte framkommit än att Robin Nygren avled strax efter intaget av tabletterna och utan smärta eller lidande. Om det fanns ett beslut om tvångsomhändertagande eller att han skulle flytta är inte känt för tingsrätten. Däremot förefaller situationen ha varit ohållbar inte minst mot bakgrund av uppgifterna om att Robin Nygrens mående väsentligt hade försämrats och att han hade skadat flera av sina assistenter.

Annat har inte heller framkommit än att Jessica Axelsson hade goda avsikter med att låta Robin Nygren flytta till Hult och att hon var en av dem som stod honom närmast. Hennes agerande måste ses i belysning av den uppkomna situationen. Vid dessa förhållanden överstiger straffvärdet för gärningen inte sex års fängelse.

Tingsrätten ska även enligt 29 kap. 3 § brottsbalken beakta om brottet föranletts av stark mänsklig medkänsla vilket i så fall kan medföra att straffvärdet sänks.

Bestämmelsen ska tillämpas restriktivt. I de fall stark mänsklig medkänsla beaktats i praxis har det varit vid s.k. barmhärtighetsmord, dvs. att någon dödat t.ex. en nära anhörig som önskat att dö och i syfte att göra slut på dennes plågor (jfr. rättsfallen NJA 1979 s. 802 och RH 1989:19). Även om gärningen föranletts av viss medkänsla finns det enligt tingsrätten inte utrymme att tillämpa den aktuella bestämmelsen i detta mål.

Tingsrätten har redan beaktat omständigheterna som föranledde gärningen i fråga om hur brottet ska rubriceras och vid bedömningen av straffvärdet. Det saknas skäl att ytterligare beakta dessa omständigheter eller att av något annat skäl döma till lindrigare straff än vad som är föreskrivet för brottet. Annan påföljd än fängelse är inte aktuell. Jessica Axelsson ska därför dömas till sex års fängelse.

Skadestånd

Ersättning till dödsboet

Tingsrätten har funnit Jessica Axelsson skyldig till dråp och hon ska därför betala skadestånd till Robin Nygrens dödsbo. Begärt belopp och ränta har godtagits av Jessica Axelsson.

Ersättning till nära anhöriga

Henrik Nygren, Therése Nygren Andersson och Helén Nygren Johansson har begärt skadestånd enligt 5 kap. 2 § första stycket tredje punkten skadeståndslagen och gjort gällande att de stod Robin Nygren särskilt nära.

Jessica Axelsson har motsatt sig att betala skadestånd och uppgett att varken Henrik Nygren, Therése Nygren Andersson eller Helén Nygren Johansson stod Robin Nygren så nära att de ska ha rätt till skadestånd. Enligt Jessica Axelsson har ingen av dem Robin Nygren på sjutton år. Hon har däremot vitsordat att Henrik Nygren i och för sig brydde sig om Robin Nygren.

Berättigade till skadestånd är de som har stått den avlidne särskilt nära. Regleringen tar främst sikte på make, registrerad partner, sambo, barn och föräldrar. Vad som ersätts är psykiska besvär som går utöver sådana känslor av sorg och saknad som ett dödsfall brukar medföra för anhöriga. För att besvären ska anses som personskada krävs att de är medicinskt påvisbara. Den anhörige har dock en bevislättning på så sätt att det normalt sett inte krävs läkarintyg eller liknande utredning för att styrka att de psykiska besvären är att hänföra till personskada. (Se prop. 2000/01:68 s. 71 f).

I första hand avses alltså medlemmar i samma etablerade hushållsgemenskap som den som ryckts bort genom dödsfallet. Det kan dock inte uteslutas att även andra personer kan komma i fråga för ersättning, t.ex. har syskon som inte sammanbodde med den döde men som arbetade ihop med honom och som umgicks dagligen med honom tillerkänts ersättning (jfr rättsfallen NJA 2000 s. 521 och NJA 2021 s 46).

Henrik Nygren, Therése Nygren Andersson och Helén Nygren Johansson är endast halvsyskon till Robin Nygren och har såvitt framkommit inte träffat honom på mycket lång tid. De kan därför inte anses som särskilt närstående i skadeståndslagens mening och har inte rätt till skadestånd på den i målet anförda grunden. Deras skadeståndstalan kan alltså inte bifallas.

Särskilt yrkande

Jessica Axelsson har inte haft någon invändning mot åklagarens begäran om att beslaget av bärkasse, almanacka, kollegieblock och två pärmar ska bestå tills domen vinner laga kraft. Begäran stöds av lag och ska därför godtas.

Häktning

Åklagaren har begärt att Jessica Axelsson ska kvarbli i häkte. Som grund har hon uppgett att det fortfarande föreligger en risk för att Jessica Axelsson genom att undanröja bevis eller på annat sätt försvåra sakens utredning (s.k. kollusionsrisk) samt att det föreligger en risk för att hon på fri fot ska undandra sig straff (flyktfara). Vidare

att det för brottet inte är stadgat lindrigare straff än fängelse i två år. Åklagaren har inte tidigare gjort gällande flyktfara men väl s.k. kollusionsfara och den s.k. tvåårsregeln.

Jessica Axelsson har yttrat sig över häktningsfrågan. Hon har begärt att bli försatt på fri fot och har framfört att det varken föreligger någon risk för att hon ska undandra sig straff eller att det kvarstår någon s.k. kollusionsrisk efter genomförd huvudförhandling.

Den s.k. tvåårsregeln innebär en presumtion för häktning vid misstanke om svåra brott. Grunden för bestämmelsen är att risk för flykt, kollusion eller fortsatt brottslighet som regel föreligger vid så allvarlig brottslighet. En prövning av häktningsskälerna ska dock alltid göras i det enskilda fallet även när tvåårsregeln är aktuell (jfr. rättsfallet NJA 2019 s 741).

Det är enligt tingsrätten inte visat att det föreligger någon fortsatt kollusionsrisk. Däremot anser tingsrätten att det föreligger en risk för att Jessica Axelsson på fri fot undandrar sig straff. För dråp är inte stadgat lindrigare straff än fängelse i sex år och det är inte uppenbart att skäl till häktning saknas. Jessica Axelsson ska därför stanna kvar i häkte till dess att fängelsestraffet får verkställas.

Sekretess

Sekretessen för uppgifter ur förundersökningen som visar fotografier från brottsplatsundersökningen av Robin Nygren och som föredragits inom stängda dörrar ska bestå (sid 13 och 14 i tingsrättens aktbilaga 43).

Avgift till brottsofferfond

Jessica Axelsson döms för brott där fängelse finns i straffskalan. Hon ska därför betala en avgift till brottsofferfonden.

Ersättning till försvararen och målsägandebiträdet

Försvararen har begärt ersättning för 100,5 timmars arbete samt för tidspillan och utlägg. Åklagaren har inte haft några synpunkter på begärd ersättning. Tingsrätten finner att begärd ersättning mot bakgrund av uppdragets art och omfattning får anses skälig. Försvararen ska därför få begärd ersättning.

Målsägandebiträdet har begärt ersättning för 51,65 timmars arbete samt för tidspillan och utlägg. Åklagaren har inte haft några synpunkter på begärd ersättning. Begärd ersättning för tidspillan och utlägg får anses skälig och ska utgå. Beträffande nedlagt arbete finner tingsrätten inte skäl att ifrågasätta att målsägandebiträdet lagt ner den tid han begär ersättning för. Tingsrätten ifrågasätter däremot om det varit motiverat sett till uppdragets art och omfattning. Tingsrätten ifrågasätter särskilt skäligheten i begärd ersättning för mottagande och genomgång av stämning och förundersökningsprotokoll om 22,5 timmar samt mottagande och genomgång av motparts bevisning om 6,3 timmar. Vid en samlad bedömning anser tingsrätten att skälig ersättning för arbete inte överstiger 35 timmar. Målsägandebiträdet får därför ersättning motsvarande 35 timmars arbete samt för tidspillan och utlägg.

Med hänsyn till att Jessica Axelsson döms till ett längre fängelsestraff ska kostnaderna för försvararen och målsägandebiträdet stanna på staten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-01)

Domen kan överklagas. Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten senast den 25 mars 2022. Tingsrätten skickar det vidare till Göta hovrätt.

Amanda Rörby

Avräkningsunderlag bifogas

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19730126-2502	Datum för dom/beslut 2022-03-04
Efternamn Axelsson	Förnamn JESSICA Maria

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2021-11-11	
------------	--

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Hamngatan 15
Telefon
036-15 67 00

Öppettider
måndag - fredag
08:30-16:00

Postadress
Box 2243
550 02 Jönköping

E-post
jonkopings.tingsratt@dom.se
Webbplats
www.jonkopingsTINGSRATT.domstol.se

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

GÖTA HOVRÄTT
Avdelning 2
Rotel 22

AVRÄKNINGSUNDERLAG
2022-05-17
Jönköping

Aktbilaga 68
Mål nr B 1100-22

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19730126-2502	Datum för dom/beslut 2022-05-17
Efternamn Axelsson	Förnamn JESSICA Maria

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2021-11-11	
------------	--

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska i vissa fall tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 och 27 § förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Charlotta Schelvander

.....
Underskrift

.....
Namnförtydligande

Dok.Id 395182

Postadress

Box 2223
550 02 Jönköping

Besöksadress

Hovrättsgränd 4

Telefon

036-15 69 00

Telefax

E-post: gota.hovratt@dom.se
Webb: www.gotahovratt.se

Expeditionstid

måndag–fredag
08:00–16:00

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se